

Kritičkom analizom diskursa tiskovina do prepoznavanja ideologije

Piše: Nikola Markulin

Morana Lukač je poduzela istraživanje kako bi prepoznala ideologije i to kritičkom analizom diskursa izvještaja britanskog i američkog tiska o njemačkom priznanju neovisnosti Hrvatske i Slovenije

U sklopu "Zadarske lingvističke sride" prekjucher je na zadarskom Sveučilištu u organizaciji Odjela za lingvistiku održano predavanje Morane Lukač na temu "Što su britanski i američki mediji pisali o njemačkom priznanju hrvatske neovisnosti? Korpusno utemeljena kritička analiza diskursa." Svojim je predavanjem, koje je održano u dvorani za poslijediplomske studije, mlada asistentica Odjela za lingvistiku pokušala pokazati da se lingvističkim putem može osvrnuti na različite teme.

Proučivši više od 300 članaka iz 13 najtiražnijih i najuglednijih britanskih i američkih novina objavljenih ranih devedesetih godina Morana Lukač je poduzela istraživanje kako bi prepoznala ideologije i to kritičkom analizom diskursa izvještaja britanskog i američkog tiska o njemačkom priznanju neovisnosti Hrvatske i Slovenije.

- U sklopu kraćeg povijesnog prikaza valja kazati kako je bez obzira na službene stavove britanska političarka i premijerka Margaret Tacher koncem osamdesetih godina dvadesetog stoljeća govorila kako ne želi ujedinjenje Njemačke koju je njezin narod dva puta porazio. Ipak, Europska je zajednica priznala njemačko ujedinjenje, ali je zato Njemačka morala pristati na ustupke poput onog kako će zajedno sa zemljama Zajednice usklađivati vanjsku politiku. Godine 1991. na sastanku u Rimu Britanija i Francuska su zagovarale multilateralnu politiku nepriznanja, a Njemačka multilateralnu politiku priznanja pozivajući se na pravo naroda na samoodređenje. U prosincu iste godine uslijedilo je Njemačko priznanje Hrvatske i Slovenije, kazala je u uvodnom povijesnom pregledu Morana Lukač.

Tu je diplomatsku aktivnost potom pokušala objasniti preko jednog od modela "teorije igara", a potom se usredotočila na objašnjavanje metodologije kojom se služila u ovom istraživanju kazavši kako je koristila dvije grane metode koja se zove "kritička analiza diskursa" i to "diskurzivno-povijesni pristup" te "korpusno utemeljenu kritičku analizu diskursa". Tim se metodama, istakla je, može istražiti na koji je način prisutna ideologija u određenom diskursu. Istraživala je samo diskurse članaka koji govore o Njemačkom priznanju Hrvatske i Slovenije iz najuglednijih novina kao što su "The Guardian", "The



Foto: Sebastian GOVORČIN

Morana Lukač asistentica je na Odjelu za lingvistiku

Times", "The Independent", "The Boston Globe", "New York Times", "The Washington Post"... Prije nego li je pokazala neke kvantitativne pokazatelje koje je istraživanjem uočila Lukač je kazala kako je, iako je pronašla ideološke antroponime kao što su "Hitlerova Njemačka", "nacistička Njemačka" i "fašistička Njemačka", te izraze poput "jaka Njemačka", "ekspanzionistička Njemačka" i "agresivna Njemačka", riječ o člancima iz rubrika vanjske politike i kako se uglavnom ne radi o mišljenjima i stavovima autora članaka, već prenesenim tuđim mišljenjima.

Svojim je istraživanjem Lukač pokazala mogućnost interdisciplinarnе kritičke analize diskursa u povijesnoj, političkoj i medijskoj analizi kao i kako ta metoda doprinosi shvaćanju medijskog diskursa koji se pojavio tijekom najznačajnijih povijesnih događanja.

